

Un conflicte molt contemporani

L'escriptor Pasqual Farràs (Solsona, 1959) publica 'El vigilant i les coses' (Edicions de 1984), la seva segona novel·la. Explica a VilaWeb el conflicte del protagonista, un drama complex i absolutament contemporani.

El personatge protagonista de 'El vigilant i les coses' (Edicions de 1984) ha fet una opció radical: la de deixar la vida cultural activa per una feina de vigilant en uns magatzems, fora dels circuits culturals. Una opció radical i, aparentment, conseqüent. Però, mirada amb més atenció, la posició del vigilant és autèntica o és una impostura? És un heroi o és un covard? Deixem parlar l'autor.

'El conflicte que viu el vigilant és permanent i contemporani: la desorientació de l'individu que vol entendre el món, però que no l'atrapa. És un món convuls que es transforma constantment. El món li exigeix que es comprometi i ell no se sent còmode en el compromís. Perquè en la mesura que el vigilant s'acosta a la realitat es perd en la confusió. Si s'apropa massa perd la perspectiva. I aquest és el seu drama. I aquest drama és completament contemporani.'

'L'home actual viu en un cert desfici i percebeix en la gent del meu temps una certa malaltia per trobar el seu lloc. I té una certa lògica perquè fins ara el món es movia poc: la generació dels meus avis sabia què havia d'esperar de la vida. Els paràmetres eren molt clars. En canvi, la meua generació s'esperava una realitat previsible i ho ha estat mai així. Davant d'això, l'August, el vigilant, aspira a una certa tranquil·litat, i necessita del silenci i la lentitud per entendre què passa al seu voltant. Però això l'aïlla, perquè la vida exigeix un compromís constant.'

'La necessitat de tranquil·litat del vigilant és més existencial que idèl·gica. És un home sense gaire ideologia. No és un home anti-sistema. Però l'única manera que troba és prescindint de l'èxit social. Abans fou un home que havia participat en el debat públic, en el món de la cultura. Que es movia en una posició secundària en el debat socio-cultural. Participava en les tertúlies i anava al teatre. Volia ser un home del seu temps, sense ser cap intel·lectual important.'

'Però el vigilant viu una indecisió: el fet de viure aïllat del món pretén que és una decisió heroica. Així ho creu. Però té la sospita que és un covard perquè s'ha amagat. Ell pensa que un dia passarà una cosa que justificarà aquesta vida que porta i demostrarà aquesta decisió sàvia. El vigilant és completament ingenu. Això passa quan reapareix en la seva vida persones que donava per perdudes. Llavors ell ha d'actuar i es manifesta indecís: no troba la paraula justa, fa mal a la gent, li fan mal els sentiments... I s'evidencia que el vigilant, de fet, és un pobre home que fa el que pot. És la història d'un home que divaga, que es pensa que és qui sap què i, en canvi, no sap on va. Això l'humanitza i el fa més contemporani.'

'El vigilant és un personatge molt atreta per la irrealitat i és víctima de les pròpies fantasies. I essent-ne conscient se sent en certa manera impostor. És lúcid però aquesta lucidesa l'inabilita, Arrossega un gran escepticisme. I això fa que no tingui cap lloc social, no troba compormís, sempre queda a l marge.'

'Hi ha alguna cosa de novel·la confessional. El territori del vigilant es el territori destinat a l'escriptor: la perifèria. Des de la distància especula sobre el món on vivim. Qui se situa en aquest territori ha de viure la penitència del desclassat. L'escriptor es troba en la frontera. Perquè l'escriptor no viu del tot, sinó que mira com els altres viuen. I també caricaturitza la pretensió de l'individu de viure al marge. Perquè el vigilant és algú que pretenia ser molt noble i no veia la ingenuïtat de la seva posició. Aquesta ambivalència també és molt contemporània.'

'La literatura de 'El vigilant i les coses' és una literatura molt formal. Hi ha una voluntat d'estil (la literatura és llengua). Però no és un mer joc estravagant, sinó que hi ha una manera de voler explicar el món. Hi ha una moral. No sóc un home d'idees, parteixo dels estats d'ànim. Vull explicar un estat de consciència. És el territori de la literatura, sinó seria el de la filosofia.'

1 desembre 2009

Una notícia de VilaWeb.cat
Edició GENERAL
<http://www.vilaweb.cat>
[Enllaç permanent](#)